

3BBh
8
CENOTAPHIVM
IACOBI

Sive

Academia
✓
LAVDATIO FVN̄EBRIS
PIÆ ET FOELICI MEMORIÆ
SERENISSIMI POTENTISSIMIQVE

IACOBI

Magnæ Britannia, Franciæ, & Hiberniæ
Monarchæ dedicata, & pub.
licè recitata

à IOHANNE KING Academiæ
Oxonienſis Oratore.

PSAL. 112. 6.
In reCordatione ſem̄p̄ternâ
erit (reX) IVſVs.

OXONIAE,
Excudebant Iohannes Liſhfield, &
Guilielmus Turner. 1625.

6

CENOTAPHIUM

IACOBI



Museo Britannico, Francis & John
Museum Britannicum, Francis & John
Museum Britannicum, Francis & John


John & Francis
Oxonienis Civitatis

Per a. m. d. c. l. x. v. i.
In rectoribus (1814)
a. m. d. c. l. x. v. i.

OXONIAE
Excubant Johanne Lichfield
Guilhelmus Turner. 1824



CENOTAPHIVM IACOBI



Vanta sit rerum humana-
rum inconstantia, quæ vi-
cissitudo, admoneri possu-
mus omnes, quotquot
præsentibus hic sistimur, ex
ipsa concursus vestri, dis-
cursusq; mei, variatâ occasione. Dividi-
mur hercle, Academici, inter Heraclitum,
& Democritum: neq; una semper, aut ea-
dem diu, rerum facies apparet. Siquidem
aut læta occurrunt passim, aut luctuosa; sed
majorem partem luctuosa. Et pro spicilegio
unius, aut alterius, statim evanescentis, gau-
diosi, messem magnam exoriri nobis cala-
mitatum experiamur. Adeo ut, non inep-
tè possim de Mærore usurpare, quod de

A 3 Som-

Cenotaphium Iacobi.

Somno quidam acutè protulit; cùm sit u-
terq; vitæ nostræ Publicanus: & durior for-
tasse alter ille exactor. Quippe qui & rebus
nostris frequentius se ingerit non vocatus, &
somnum quoq; ipsum plerumq; excutit
prorsus, ac eliminat: adeoq; horas placi-
dæ quieti destinatas, sæpiusculè querelis, &
lachrymis suis insumi cogit, & exhauri-
ri. Quòd si hodiernum diem dolor sibi to-
tum vendicet; & liquidum rorantium ocu-
lorum obsequium, jubeat affatim emana-
re, non nisi tempestivè hoc exigere videtur:
cùm sint lachrymæ tributa quædam mortu-
orum; & nostræ impræsentiarum, postre-
mum illud, quod defuncto Regi, deside-
ratissimo I A C O B O, impendere quisquam
poterit vectigal. Ingeminavimus antehac
letam hanc vocem: & I A C O B I Nomen,
non sine summa voluptate, arreptæ aures avi-
de imbiberunt. At mutata jam vice, ut in
lubrico, & labente fluvio, nomen manet,
aqua transmittitur, (nec quicquam defluo
amne magis stabile vita nostra pollicetur)
Nomen I A C O B I solummodo retinemus;
Ipsum

Cenotaphium Iacobi

Ipsū amissimū; cum Hylā, Hylā, sapius
clamatū, sed frustra, imō jam planē con-
clamatū. Non enim, sicuti olim, nobis
concessum est convenire ad prospera illa,
quæ levabant, atq; erigebant animos, etiam
dum onerarent maximē: cum Aras duas, u-
nam Reduci I A C O B O, ab ultimâ Thule,
Reduci quoq; C A R O L O, ab extremis fe-
rē Gadibus, alteram extrueremus. Atqui
excipiuntur jam triumphī isti, ejulatibus &
lamentis: gratulandiq; , obsequio succe-
dit plorandi necessitas. Neq; incolumitas
revertentis, sed decedentis (atq; utinam ad-
huc decessuri) desiderium, (absit voto in-
vidia) nos summē anxios habet, ac inqui-
etos. Nisi ista dicenda sit reversio, I A C O B I
scilicet in non I A C O B V M; Principis in
sua Principia; sublimati pulveris in humilem
illum ac primordiale. Quæ tamen rever-
sio, vel maximē discessionem atq; divortium
videtur continere. Nam—*Hinc illæ lachrymæ.*
Quod si I A C O B V S, fragilioris naturæ
methodo analyticâ resolui potuerit in cine-
res, si non in lachrymas unâ nos resolvimur,
dig.

Genotaphium Jacobi

digni sane videamur, qui, cum Niobe, concretos in silices durescamus. Præcessit olim diluvium priusquam emolli lapides animati sunt in homines: hinc si diluvium non sequatur, stupescere iterum putarim homines in saxa, in marmora, immò marmoribus ipsis dixerim magis marmorea: Cum hæc non raro exudare, etiam per stipatos & solidissimos meatus, multis experimentis adnotemus. Neque certe in re tam seriâ, ac sollicitudinis plenâ, **CAROLI** mentionem hinc fecissem, (cujus dulcedo, inpatâ quâdam vi, demulcet pectora penè obruta singulorum, & aliquid præsentis luctui videtur tacitè suffragari) nisi hinc delinimentum recrudescenti moerori, & fomentum exulceratis animis perendum fore autumarem: in ipso quæ ex tam bono Nomine, & auspiciato, bonam itidem, & jucundam omnino omnibus præsumptionem, habeam persuasissimam. Hoc enim Nomine auribus semel impresso, tanquam Nepenthes poculo prægustato, possumus multò audentiùs, ad exorbendam omnem acerbicatem proficere,

Cenotaphium Iacobi.

lire, quæ alioquin sine tali antidoto nos planè absorberet. Me potissimum, tanto oneri imparem: qui ut alijs author sim doloris, evitandum habeo, non tantum ut præ alijs ipse doleam; verum etiam ut ingravescenti dolori, (qui sponte suâ satis excurreret) opportunum aliquod solatium subministrarem. Non est tamen, ut tenuitatem meam hîc causari incipiam. Ideò enim hanc provinciam suscepi, exilitatis nimium conscius, ut vinci me patiar, & invictissimis etiam I A C O B I Manibus succumbere. Quare si hæreo, si stupeo, si palleo, si Præficarum more, post navatam luctui operam, tantum non conductitiam, ad novissima tandem verba exclamare cogor

— *Ingenium superabat opus; schemata hæc putârim, & colores Rhetoricos, tantæ ægritudini maximè congruentes. Frequens Apostrophen, desultoria & hiulca Hyperbata, nec non his similia ornamenta, decent lugubrem ac squalidum Oratorem. Quinetiam sit ejus sermo totus quidam & continuatus Solæcismus: accedant, pro elocutione*

Cenotaphium Iacobi.

optimâ, suspiria, ac singultus ; qui non nisi retrahente quâdam facundiâ verba expro-
mant, & sic emittant, ut eodem etiam anhe-
litu revocare videantur : observabunt om-
nes (ni fallor) in hâc tantâ confusione mi-
rum ordinem , & aptum in ipsâ indecentiâ
decorum. O si masculâ illâ virtute, multum
torosæ juventutis , entheum pectus meum
turgesceret : ô si strenuorum istorum lacerti
mihi contigissent homuncionum, qui, nescio
quid forte, longo nisu atq; conatu, extudisse
se somniant. Quorum stylus *Martem* plus
sapit, quàm *Mercurium* Neq; labris eorū Sua-
da, sed *Atropos* dicatur insedisse. Quippè in
abrupto dicendi genere, non periodos, sed
præcipitia deprehendas : & dum nervosis
sermonibus, maximè devincire student Au-
ditores, totum tamen orationis filum pro-
tenditur, sine filo, sine nervis, sine contextu.
Descendenti in hanc lugendi arenam, quàm
esset accommodatum (quod olim athletis
usu evenit) conspergi hâc tali arenâ, sine caloe;
immo herclè, sine capite. Sic æquum est
plorare viros : cum è contra sit timendum,

Cenotaphium Iacobi.

ne exili meo sermone, extenuatus nimium,
ac percolatus dolor enervetur; & ad elum-
bes dicentis expressiones, effœminatos eti-
am, illi qui audiunt, induant affectus. Hoc
tamen me subindè recreare licet, ex ipsâ in-
gentis acerbitalis naturâ, petito solamine:
quæ neque debet, neque potest certè, in tan-
tum exhausti, quin aliquid semper maneat
--- *Altâ mente repostum*: ut si retundi parùm
delinimentis, nequaquàm evelli penitus ex
animis patiamur. Quâ in re unâ, probari ali-
quantisper poterit Iesuitarum illa *Mentalis*
(ut vocatur) *Reservatio*. Hoc nimirum com-
mento, cavere summoperè voluerunt san-
ctissimi Patres, ne verba unquam ad hoc in-
serviant, ut sint indices animorum. Eo ta-
men discrimine, in doloris negotio usurpan-
dum monco; ut quod peritissimi illi menti-
endi artifices, ad fallendum excogitârunt,
quò melius in ijs rebus lateat impostura,
quas proferre nequeunt, sine pudore, aut pe-
riculo; illud, inquam, nos semotâ omni frau-
de, ac fucò, adhibeamus: utpotè non tam vo-
luntate recludendi sensus intimos, quàm ipsâ

Cenotaphium Iacobi.

prorsus facultate destituti. Vt enim doloris non mediocriter sit solatium doluisse, & ex quo incrementum habet, dum scilicet narratur, aut scribitur; ex eo etiam accipiat temperamentum ac modum: non potest tamen, aut per sermonem, aut lachrymulas, in tantum evaporare, quin aliquid hæreat fibris ipsis infixum: nemini eorum, qui verè dolent, non satis notum; ab eorum tamen nemine satis unquam explicandum. Sed ecce, inter manus succrescit arduus labor: & dum sollicitius metuo, ne *Luctum* nimis parè prosequar; seges altera uberior *Laudum* pullulat, hebetiori meo quoque stylo demetenda. Opus perinde immensum, & nullis cancellis circumscriptum, atque fuit ille nunquam satis laudandus, Rex Augustissimus, qui mortalitate tantum potuit circumscribi: neque laudanda facere destitit, priusquam vivere desivit: atque hic nobis etiam aliquatitè, in commemoratione rectè factorum, potest reviviscere. Hinc verò ex meritissimis Ejus Eneomijs exacerbari magis dolorem erit necessum: cum tot, ac
tanta

Cenotaphium Iacobi.

tanta bene merita, ut esse solent, pijs mem-
bris, amandi incentiva, quod talem ha-
buerint; ita etiam plorandi, quod amile-
rint. Quod si expressum aliquod optimi
Regis simulachrum, à perito artifice esset
efformandum, (qualem suis imaginibus
exculpandis semper adfore curavit Mag-
nus Alexander, plebeio penicillo vultus
Regios nequaquam credens) pretiosum i-
stud profecto depositum, multò fidelius
ab auribus animisq; conservatum, repe-
re posset sera posteritas, quam à cedrinis ta-
bellis, aut quo vis vel præstantissimo me-
tallo. Quinetiam Exequijs suis adhuc su-
pervivere I A C O B V S videretur; & post-
quam emigravit interesse propriæ Laudatio-
ni; tantum non ex eâ fructum aliquem per-
cipere: utpote qui una cum cæteris omni-
bus, & laudatores, & vituperatores reli-
querit: nec non eodem loco habeat, sive
offensam, sive gratiam. Egonè autem tan-
tillus, ut tanti animi, tam excelsi ac capa-
cis, illam delineare aggrediar? Perinde
hoc esset, ac si suspiria depingere velim,
quibus

Cenotaphium Iacobi.

quibus tam *Chari Capitis* iactura, non
potest ab omnibus non ingemisci. Itaq;
Si laudare velim laus mea laude caret.
Fœlix olim in funere censebatur *Virginus*
Rufus, quoniam *Tacitum* sortitus est En-
comiasten. Atq; hinc fortasse major cen-
senda esset posthuma Regis fœlicitas, si
ad hoc Funus tacitus ego accessissem. Ha-
buerunt *Valentinianus*, ac *Theodosius*, Im-
peratores, Laudatorem *Ambrósium*. In *Basilio* Magno, hoc præstitit *Gregorius Nazi-*
anzenus: atq; immortalitati redditus, ab
eodem facundissimo ore, *Athanasius*. Et
quis tandem dignus iudicetur, qui nomen
Regis, quo priorum nemo sæculum suum
magis illustravit, cœlo, astrisq; infereret, nisi
hic sit ipse *Basilus* redivivus, à *Panegyricis*,
quos fœlicitè suscepit, maximè commen-
datus. Sed ex hoc ipso, multum accedere
potest, de mortui *IACOBI* famæ, mini-
mè morituræ: quandoquidem quæ in illo
occurrunt prædicanda, parem pro dignita-
te prædicatorem, neq; apud eos poterunt
invenire, qui famæ etiã suæ prospicere
student,

Cenotaphium Iacobi

student, dùm ad alienam propagandam ex-
professo defudant. Ignoscet mihi (uti spero)
Divina illa Anima; quæ jam supra omnia
mortalia (ingenium quoq; mortale) collo-
catur, si tantam sublimitatem non satis asse-
quar. Et erit fortasse si non laudatus, sal-
tem excusatus, hic meus qualiscunque labor,
à peritis elogiorum concinnatoribus: si ta-
men non rectius asserendum sit, fore omnes
in hac Encomiasticâ Palæstrâ æquales; ubi
necesse est, ut enarrandis tot meritis, omnes
se agnoscant inferiores. Ne autem in ipso li-
mine Laudationis impingā, tutissimū erit, ut
ab Exordijs *I A C O B I* defumam exordi-
um: ne si ad altiora ista, quæ ad maturatæ æ-
tatis *ἀκμὴν* spectant, primo impetu itruerem,
præstringi imbellem ingenium persentis-
cerem; meque tandem, dum Encomium se-
ctor, in Ecstasin incidisse. Certè ad tanta fa-
stigia non nisi per gradus pervenitur. At in
ipsis nascituri Regis intunabulis, quid hu-
mile? quid non excelsæ Majestatis plenum
apparet? Ipsa etiam *I A C O B I* Infantia, in-
fantem reddat Oratorem. Rex enim à Fascijs
de-

Cenotaphium Iacobi.

designatus est; & regnandi Mysterijs, Insignibusque, quamprimùm initiatus. Ut in Eum ferè quadret, quod de Sapore Persarum Dynastâ tradunt Historiæ: Ventri scilicet matris prægnantis, impositâ esse Coronam; & vixdum conceptum, Regem à Proceribus pronunciatum. Vterque sanè, non seriùs Regnum ingressus est, quàm vitam; neque celerius Imperium, nisi cum exuto corpore deposuit. Quinetiam anticipare licet foelix *Mariæ Stuartæ* puerperium: & sicuti nunc ultra Exequias, memoriam consummatissimi Monarchæ recolimus, ita retrò etiam ante Natiuita Ipsius numerandi sunt Annales. Latebat utique in stemmate ac propagine quasi obvelata spes futuri Regis, Paterno, Maternoque sanguine, & illustrium Antecessorum, hæreditario quodam censu, usque ad miraculum nobilitati. *Æacidae* atque *Arcades*, nec non *Britanni Indigenæ*, (qui à *Bruto* Trojano incipiunt, & non nisi in ipso tandem Iove consistunt) aut si qui altiùs repetebant primordia, ad Deos, ac Dæmones, non rarò, Fabulasque confugere non dubitârunt,

Genotaphium Iacobi.

târunt, ut ab his emendicaret antiquiorem
originem; omnem in e mentitâ vetustate po-
nentes Nobilitatem. Adcò ut splendidissima
eorum prôlapia, aut fide careret, aut non ca-
reret probro. At Hic noster, verè *Patricius San-*
guis, sine Fabellâ, sine Hyperbole. --- *Centum*
de stirpe priores Sceptricos numerare potest. ---
quos partim Anglia, partim Scotia, Heroas
recensuit. Ex utriusque nempe Gentis Flore
oriundus, cui à Deo Opt. Max. concessum e-
rat, utramque eodem maris ambitu circum-
vallatam, eâdem fide imbutam, eâdem lin-
guâ, alijsq; plurimis contesserantem, sub uno
etiam Diademate, perpetuo fœdere sociare;
& exulantem diù à Britannîâ Britanniam,
(quasi exesum nomen atque oblitteratum)
pristino, aut ampliori nitore, præstare restitu-
tam. Atque hinc mihi *Era* statuenda erit, ini-
tiumque insecuturæ Laudationis: ex quo
primum, Primus I A C O B U S (post Eadre-
dum, qui circa annum quadringentesimum
nonagesimum, Stylo isto se insignivit) *Re-*
gis Magnæ Britannia Titulum, conspiranti-
bus omnium votis, revocavit, sibi que auspi-
catissi-

Cenotaphium Iacobi

catissimè assumpsit. Antea Etā omnia libens
prætereo, quæ justam postularent Histori-
am. Neque singula contractionis istius tem-
poris percurrere licebit, ceu canis è Nilo, qui
festinando lambit. Ex hoc tamen parco ser-
mone, consulendum tempori potissimum
duxi: cum post tot menses, qui in amplo
hoc, & luxuriante dicendi campo ante me
desudârunt, nihil aliud reliquum habeam,
quàm ut spicas quasdam colligam. Non ut
autem fugisse quicquam eorum industri-
am, sed tamen vestigia longè à tergo pre-
mens; tanto ab illis intervallo relictus,
quanto & ipsi à Regijs doribus relinquan-
tur. *Tergeminas* duntaxat ego *Virtutes* re-
censebo, quibus non minùs præfulgentem
conspicemur **IACOBVM**, quàm *tergemi-
no Diadema*. Hunc numerum faciunt
summa *Religionis Cura*; *Doctrina* omni-
fariam præcellens; *Studium Pacis* indefessum.
Illā Deum coluit; alterā excoluit Seip-
sum; tertiā demùm Suos, Exterosq; Sibi
conciliavit. *Triumphali* hâc *Trigâ* erectus,
cælum tandem penetravit, ubi pro viris,
quarum

Cenotaphium Iacobi.

quarum jam splendorem desperit, Coronis
Quarta Perenni ditatus est, ac decoratus. Pri-
ma ac potissima, pientissimo Regi, erat cu-
ra Religionis. Hanc Sibi, tanquam Palladi-
um, aut Ancile coelitus delapsum, fartam re-
ctam conservare sategit: ut in omnibus Bel-
li, Pacisue negotijs, nihil non bene omi-
natum emergeret. Hinc acerrimum *Fidei*
Defensorem tanta sollicitudo invasit, (ne ig-
navum aut inanem Titulum istum induisse
credamus) ut expurgata Fidei, Cultus pu-
rus, omni ex parte responderet. Quam
verò ne latum unguem deflexerit ab aureo
isto monito—*Medio tutissimus ibis*: liquidò
satis constat: cum neq; Pontificiorum ve-
cordi superstitioni, neq; Zelotarum prae-
posteræ insanix, voluerit adherere. An-
non Ptolemæus hic noster (non tam φιλα-
δελφός quàm φιλόθεος) Interpretes conqui-
sivit, numero fortassè inferiores, non indu-
striâ, non scientiâ, non acumine: quorum
operâ illud effectum curavit, ut è Fontibus
puris, saltem minùs turbati, si non omni
ex parte defæcati latices, ad irrigandos sue

Cenotaphium Iacobi.

ditionis populos dimanarent. Verum me-
herclè *Ecclesiarum* suarum *Nutritium* se præ-
stitit; qui non tantum cavere voluit, ne à
salutiferis Mammis Ecclesiar, vulgus tan-
quam profanum arceretur, aut ablaetaro-
tur; & pro lacte aut venenum hauriret, aut
saltem nihil spiritualis refectionis, non prius
ab alijs masticatum quasi, ac præmansum,
degustaret: verum etiam maturè prospexit,
nè sincerum verbi divini succum, vel stylus
addititius, vel sensus parum genuinus adul-
teraret. Diocletianus olim, inter flagella
Christianorum numeratus, parum se pro-
fecisse, præ cæteris, in feritate putavit; si
solummodò in corpora humana, quæ sunt
organa & vehicula animarum, nisi pariter
in Spiritus Sancti organum, *Vetus, Novumq;*
Instrumentum, sævijsset. Sacratissimum i-
taq; hunc Contextum, dilucidissimo iussit
Commentario Flammæ illustrari. Eo
quidem animo, ut obscuraret magis; to-
rumque *Canonem* præstaret *Apocryphum*.
Sed Deo Opt. Max. laudem æternam: exijt
è flammis Verbum, nihilo magis consump-
tum,

Cenotaphium Iacobi

rum, sed magis depuratum. IACOBO
quoque gratias, quas debemus, maximas;
cui Summus rerum Moderator hoc indul-
sit felicitatis, ut Sacro Sancta Biblia, quæ
Dedicatorem damnationis habuerunt Dio-
cletianum, Dedicatorem vindicationis ui-
ter ceteros, imò præ ceteris, haberent IACOBVM.
Neque aliter constaret fuisse eum
Custodem ac Vindicem utriusque Tabula, nisi præ-
sensisset se Custodem ac Vindicem utriusque Testa-
menti: si non à sanguinolentâ Tyrannorum,
quæ jam non adeò aperte grassatur, Persecu-
tione, detestâ à fraudulentâ, Hæreticorum,
quæ non minor, sed tectior est censenda. Hic
si à Verbi Divini commemoratione, ad Ver-
bi Secretarios, ac Dispensatores, deflectat o-
ratio, multum Regio nomini ac famæ ad-
ferret, quod salutis hisce administris, quasi
Assessorem ac Symmistam se adjunxerit,
Rex ac Sacerdos IACOBVS. Vt cetera om-
nia, ita Conciones primus efformari docuit
Regis ad exemplum Summi Ecclesiastici.
Quam verò grato odore, Regios nunc per-
fuderit semper Clerus Anglicanus, æquæ tan-

Cenotaphium Iacobi.

men nihil unquam putidius dixit; convicio-
rum æque, ac sanguinis sui, incassum pro-
digus Campianus) tacere non poterunt, ta-
centibus ipsis licet, qui acceperunt, tot tan-
taque in hunc Ordinem collata Beneficia,
Honoraria. Nam quis non vitæ abundat-- hoc
genere IACOBINAE Munificentiae? quæ ne-
mo ferè aut non adjutus fuerit, aut non au-
ctus. Quasi illud animo infixum gestâset,
malle se alios ditare, quam ditescere. Di-
ctum olim; Catonem non intellexit civitas,
nisi eam perdidit. Vsurpanda verò jam po-
tius hæc Nænia, à toto præsertim Cætu Ec-
clesiastico; nisi spes hæud dubia clucret, ha-
bere nos CAROLVM patrizaturum, immodò jam
patrizantem. Quo superstitè, non perdidisse
amicum illud Numen, sed commutâsse, no-
bis non fallò adblandiamur. At ne commu-
tâsse quidem. In Vno enim Vtrumque intueri
licet. Sic vultus, sic ora gerebat, Sic ani-
mum quoque & affectum individuum. Sin-
minus, fallit, & fallatque in perpetuum, præ-
cor, amabilis iste error, & religiosa impostu-
ra. Tanta profectò similitudine morum, ipse

Cenotaphium Iacobi.

se jam deceptus, hæreo non nihil; & subdubito, utrum IACOBO an CAROLO destinatus sit hic meus sermo; vel si placet, quadrabit in CAROLO IACOBVM. Sed me Locus iste per opportunè revocat ad IACOBVM; ut huic etiam Loco, per gratissimam Ipsius memoriam refricarem. Quoties enim invisi hanc nostram, & alteram nostræ æmulam *Academiæ*? Quippe non latuit perspicacissimum Regem, in his jacta esse femina, unde Ecclesiæ soboles (ut olim è sanguine Martyrum) cum numerosa, tum sancta, pullularet. Vtra Illi Sororeularum fuerit magis dilecta, non jam dicam. Non tamen ista se statim venditet, quasi charissimam, cui chariùs constiterunt IACOBI Parentalia. Pompæ superemur *Oxonienses*. Non decrevimus anniversariam commemorationem; non ostentavimus multas, aut diu, pullatas ædes. Etugalis magis noster luctus, at non minùs sincerus. Et crebriùs eandem recta subire solet gemitus Columbinus. Quod si Rex corpore illic frequentius præstiterat, at cura utriusq; communis; atq;
hâc

Cenotaphium Iacobi.

hâc Nobis quoque semper adfuit, cum mi-
nimè appropinquaret. Consulere autem licet
Edicta Regis, Pietate vnâ, ac Prudentiâ re-
fertissima, quantum Ipsi curæ ac cordi erat,
Academias suas habere semper *Florentissimas*.
Itaq; immisit Ipse falcem, in lolium infelix:
& qui omnia contulit, in criminibus tamen
(tanta erat Probitas) non potuit connivere.
Nullius rei abundantiam Nobis invidit ma-
gis, quàm vitiorum. Ac certè quis potior Iu-
dex, aut Cognitor, depravatis moribus (ne
dicam deploratis) poterat advenire? Medi-
cam istic manum experti sumus, sed & Mu-
nificam: nunquam profectò minùs mortu-
am, quàm cùm *Mortuam* (ut vocant) *Manum*
nobis indulgeret. Difficile dictu erit, quan-
tum hoc ipso dederit, qui nobis dedit pot-
statè accipiendi. Hic se exerit aliquid aliud,
ampliusq; propriâ liberalitate, quia præsta-
re voluit multos liberales; & prægnanti, ac
parturienti aliorum munificentia, obstetri-
cari. Vnde Proventuum augmenta, locuple-
tatz Artes, & Famæ suæ, Largitores, IACOBO
ferre debent accepta: ad cuius unius nutum
facti

Cenotaphium Jacobi.

facti sunt utrique *Liberales*. Mecenatum Ille
superior Mecnas! *Sidleus, Savilius, Camde-*
nus, Whitus, Kempus, in *Albo Benefactorum* ad-
huc desiderarētur, nisi hoc à Cādore Regio
impetrāssent, ut Posteris possent prodesse.
Quibus iccirco in Catalogo hunc ordinem
assignamus, ut aeternum IACOBO famulen-
tur, qui hāc ratione, & Ipsis & Sibi Author e-
rat *Aeternitatis*. Nec mirum, si tanta erat in
Literatos propensio Regis literatissimi; qui
in Se primum amare didicit, quod in alijs
munerari decrevit: quodq; jam in Ipso, sine
summa tanti Nominis injuriā, nemo non po-
terit non suspicere, non demirari. Antonino
Pro successit olim in Imperio, Antoninus
Philosophus: Quasi duo haec miracula simul
ferre non potuisset una Roma. Quam gran-
de igitur Miraculum exit IACOBVS, qui com-
plexus est duos Antoninos. Accepistis jam
Pium, audite etiam *Philosophum*; quo nihil
doctius, nihil subtilius, nihil profundius, Sol-
unquam aspexit. Deus bone, Ingenium Illi
quā acro, Industria quā indefessa, Fa-
cundia quā Augusto accommoda, Memo-

Cenotaphium Iacobi.

ria quam fida, ac tenax omnium, præterquam offensarum, quas ultrò patiebatur effluere. Cætera depositorum, sine Lege Repetundarum, quamprimùm reddi jusserat, paratissimè respondebant. Ausim equidem Basilio Magno non refragante, *Basilio Maiori* attribuere Elogium, quo ille Gregorium Theologum familiarem suum honestavit. Ecce enim hîc, *Φρέαρ βαίου, καὶ τόμα χειρῶν.* Reconditoris literaturæ Thesaurum dico; officinam Artium; Sacrationum Mysteriorum Penu, ac Promptuarium; Historiarum (si sic loquar) Historiam. Cui tantum debebant Annales, quantum etiam Annalibus gestorum series, conservationem. Petere hinc vobis licebat, Theologi, Medici, Iurisperiti, Mathematici, Philologi, Omnes, quod singulis erat proprium ac peculiare. Quo jam *Coryphaeo* ex oculis sublato, non unus homo disparuisse, sed *literæ omnes* animam quasi agere videantur. Neque tam Condum dixerò, inertis & minimè profuturæ cognitionis quàm Promum, quod attestantur *Dicta & Scripta*, minimè parcum. Illa quod attinet;
aspe-

Cenotaphium Iacobi.

aspexerunt hæc Subsellia, hoc nostrū Athenæum, Regem verè *Platonicum*; cuius æqualē non nisi cum Republicā Platonis credimus emerfurum. In Camerā verò *Stellatā* (si quādo eam irradiare placuit suā præsentia) sic emicuit. — *Vt inter Stellæ — Luna minores.* Nōrunt satis Ordines huius Regni; Oratores Regum exterorum; non minorem Illi extitisse Facundiæ, quàm Potentiæ Majestatem: sive *Seria* commemorem, sive *Sales* planè *Mercuriales*. In familiaribus enim Alloquijs, tot Ei excidērunt *Apophtegmata*, adeò arguta, adeò succincta, ac faceta; ut Collectore opus habeant Plutarcho, Erasmo, vel si quis alius hanc nostrā tempestate prodijt Florilegus, qui ea nullo tandem ævo exolescere patiatur. *Scriptorum* autem immortalitati satis ipse Rex prospexit. Neque Cæsar Noster, (quo authorem habet Iulium Cæsarem) alium Sibi à *Commentarijs*, magis idoneum deligere poterat, quàm ipsum Sc. Habemus præ manibus præclara quæ exaravit *Opera*, & *stricto sermone*, & *Soluto*, clucubrata. Daturus plura, si Fato non im-

D 2

matu-

Cenotaphium Iacobi.

maturius cessisset. Nam *Psalmodiam* Patrio sermone paravit, & quintam partem absoluit. Vbi verò ad trigesimum secundum deventum erat; ad *Beatitudinis* mentionem, non se continuit: quin statim, cum Philosopho Ambraciotâ, arriperet, Sibiq; præstari postulare. Eoq; durior nostra est conditio; quia unâ cum *IACOB*O, defraudamur etiam Metrico & Vernaculo Davide. Sed in ijs quæ supremam adhuc manum non expectant, non desunt quæ ad gustum singulorum faciant; seu ἐξηγητικά, seu διδακτικά, sive etiam πολεμικά placent. Ab *Exegeticis* præcipuè lucem habet Ioannes, suæq; Ἀποκαλύψεως Ἀποκάλυψιν. Inter *Didactica*, primas faciliè obtinebit Βασιλικὸν Δῶρον. Quo in opere, ostendit Rex mirè providus, quàm ad unguem esformari vellet Regni Hæredem; Quàm

—*Omnis in Aseanio chari stet cura Parentis*
 Illud nimirum, unâ cum Aureis Monitis, quasi instillans atq; insusurrans, quod Augustus adhuc puero Galbæ,

Καὶ σὺ τέκνον τῆς ἀρχῆς ἡμεῶν πατρὸς ἐσίν.
 Quòd

Genotaphium Jacobi.

Quòd si *Bytemica* libet inspicere, hîc Tormenta, Tela, & omne genus Poliorcetican, ad debellandos sanæ Fidei Oppugnatores, in promptu erit reperire. Vindicem hîc agit Rex potentissimus, pro *Iure Dei*, adversus *Vorstium* Theomachum; nec minùs strenuè dimicat pro *Iure Regio*, id est, Suo, adversus Cardinalem *Perronium*, & alios Monarchomachos. Pro Armis usus est Calamo, pro scuto (non illo Ajacis *επιτεροίς*) sed tenui chartâ. Hisce Machinis Pontifices, quasi sexagenarios de ponte, in Tiberim suum deiecit, ac deturbavit. Arietavit ipsum Gregis Ducem *Bellarminum*: contra *Pauli Quinti* Brevia, curta Sermone rotundo torquere Enthymemata sategit, adeò dexterè; ut sanctissimum Patrem, ejusq; de ditissima Mancipia, ad notissimum contumeliarum Asylum confugere impulerit, & relicto Curru Triumphali, de *Plaustro* (quod dicitur) convicia ejaculari. Et quid tandem convicij loco reponunt? Hoc scilicèt, (quod nos Regi potissimùm laudi fore censemus,) quòd literis aliquid mandârit. Quasi Scep-

Cenotaphium Iacobi.

tro Regio aliquid Stylus præjudicet, aut officiat Laurea Apollinea Diademati. Hinc est, quòd oblatrent ei Canes rabidi, Tortus, Gretserus, Becanus, Suarius, Eudemon Diabolus, Scioppius delirus Collyrij Regij confessor, putidusq; præ omnibus Puteanus: & ex omni ferè mundi plagâ — Nos (enim) *bâe à scabie tenemus unguis*) sunt qui feriunt; sunt qui temeritate hâc nobilitatem aucupantur, (impuri, scurræ) quòd cum Rege aliquando se commiserint. Atquæ non aliud certius *την μὲν πρὶν* Optimi Regis poterit elucere, quàm quòd à pessimis hisce Balatronibus, non nisi pessimè audire inceperit. Rectius meherculè rebus suis Pontifices Romani consuluisse, si Iuliani vaferrimum Commentum (à quo didicerunt olim apostatare) ab Inferis unà revocâssent: quo effectum voluit, ne Artes Liberaliores aut doceri possent, aut disci. Nostri enim, inquit, ipsorum pennis percellimur. Dolet hoc ipsum Pseudo-Catholicum illud, & Pseudocephalum, Urbis ac Orbis, Caput. Et, vtut Libros omnes in Spongiam incumbere

Cenotaphium Jacobi.

bere jussert, (quæ quidem --- *Utilis est,*
quoties Scripta novare volet) sub tali tamen *Fi-*
dei Defensore, Fidem posse unquam defi-
cere, nulli dubitamus. Præmoniti sanè
Reges, atq; hoc, si adlibuerit, satis præ-
muniti, ab Ipso tandem sapere discant; &
tali Dedicatori Incolumitatis suæ gratulari;
qui Nodum istum Gordiano magis inextricabilem, quo Regales Coronas, Cathedræ
suæ, immò Suppedaneo, diù alligatas tenuit
Papa, non Ense rescavit, sed Stylo. Potuit
haud dubiè aliam attentâsse viam, nisi satius
multò, atque humanius duxisset, sanguini
parcere quàm atramento: & pauciores illâ
donatos fœlicitate advertisset, qui scientiâ
præpollerent, quàm qui gladio. Prælia ni-
miràm per tot annos non exhorruimus, præ-
ter illa Chartacea, quæ sub prælo transigun-
tur; neque clangorem tubæ audivimus, nisi
in Spectaculis, aut umbratili Palæstrâ. Sere-
nissimo quippe Regi, & Pacifico, hæc po-
tius *Bella geri placuit multos habitura triumphos.*
Eò quidem majores, atque illustriores, quòd
eade vacarent; quòd nullis, à fuso cruore,
maculis

Cenotaphium Iacobi.

maculis funestarentur. Quinetiam hæc ipsa ingenij pro veritate certamina, *Pacis* fœtus quidam peculiare. Nam vnde Regi occupatissimo tantum nasceretur otij, ut ad Scribendum animum applicaret; nisi Halcyonij tot anni, à Supremo rerum Moderatore, huic animo, tranquillitatis mirè amico, avidoque contigissent. Inter Arma, silent Leges & Artes: Neque in unâ sede commorari solent Musæ tenellæ, & Milites confragosi. *Bella*, parentare dicuntur filijs parentes. Quod in cerebri prolem non minùs concinnè quadrat, quàm corporis. Certè hisce Ingenij Fœtibus, aut non dedisset operam Pater, (qui cum Iove desertare potest de utriusque Sobolis fecunditate) nisi obstetricante *Pace*, aut *Bellum*, tanquam injusta Noverca, in lucem editos protinùs elisisset. Duplici itaque nomine, Nos qui Musas colimus, Musarum Assertor IACOBUS filius devinxit. Quod otia nobis longa fecerit, (ut quæ ad quorundam satietatem, ac fastidium) & ne illa oscitantur, sine fructu elaberentur, fructu aliquo otij sui, negotijq; nostri, voluerit superari.

se.

Cenotaphium Iacobi.

se. Et contingat nobis sanè, qui Militiæ To-
gatae nomen dedimus, istâ semper infœlici-
tate frui, ut exclamare liceat, usq; ad ravim,
---*Nos longæ Pacis patimur mala*---Nam si
ab hâc mala quanta, ad Classicum, *filias ma-*
lorum consequetur ! Quanta hæc esset mu-
tatio, si Academia transiret in Areopagum !
Annon, in Athenis hisce nostris, Campum
Martium extare miraremur , ubi nocturni
Grassatores nihil securum Peripateticis per-
mitterent, non Ambulacra, non Penetralia !
Ramus , in carnificinâ illâ Parisiensi, ex-
cisus est manu sicarij : neque secessus Mu-
sei, ab effractario satîs tutum præstitit. *Ar-*
chimedes quoque emetiri sibi videbatur
sepulcrum ; cum pulverem Schemate Ma-
thematico effigians, paulò post, armati mili-
tis ictu , immaturè illic funeratus est. Hæc
sola, fremente *Bello*, totius *Matheseos*, Arti-
umve proponenda singulis esset *εγκυκλοπαι-*
δία, *Disce Mori*. Hæc si cuiquam arrideant
pericula ; si placeant incendia ; diruta ædi-
ficia ; direptiones bonorum, supellectilisque ;
illius præsertim nostræ lautissimæ, ac litera-
E rix,

Cenotaphium Iacobi.

riæ, *Librorum*; expetendum tunc demùm fore *Bellum* judicabimus, eliminandam *Pacem*: quâ adhuc gaudemus, incerti tamen, an in eâ diutiùs senescere concedatur. Gratulari inter eâ possumus *Εἰρηνοτομία* IACOBO, qui ista omnia nostris ab Oris tamdiu averruncavit, atq; avertit: Et sicut olim Veneti, in suæ fundatione Civitatis, Templum Divo Iacobo, ad prosperorum augurium, consecrârunt: ita nos, æquum est, ut *Iacobo* quoq; nostro, ob perpetuatam serenitatem, si non Templum, saltem Memoriam perennem, perpetuamq; dicemus. Neq. hoc in loco pigebit, *Pacis*, quam semper coluit, agnata commemorare, *Comitatem*, ac *Clementiam*: quæ Illi adeo propria, ut non alijs ferè elementis constare videretur. Mirum quantâ humanitate tractavit singulos, quantâ etiam familiaritate Domesticos! Rem arduam profectò præstitit, in tantâ nempè Fortunâ *Affabilitatema*. Adeò ut nihil unquam morosum contraheret ex summâ Potentiâ; nec minui Se dignitate judicaret, si curâ, aut etiam colloquio, (ut asse-

Cenotaphium Iacobi.

affolebat) dignaretur Servos, tanquàm inferioris notæ Amicos. In testimonium verò *Clementiæ*, eos duntaxat appello; qui non tam læsæ Majestatis, quàm Patientiæ, sapiùs rei, eâ nuperrimè usque ad contumaciam abusi sunt. Homines audaculi & procaces; qui parùm sibi obtrigisse à peritissimo Moderatore putârunt, quòd remisso ac laxato freno, nisi planè soluto, aut nullo vteretur. Minimè eo contenti, quòd leve iugum ferrent, nisi hoc etiam deponerent, immò excuterent, et (vt sunt domini) oppidò quàm sitientes) rerum ipsi potirentur. Sed compescuit tempestivè Prudentia, quos nimium animaverat Indulgentia. Deprehenditque summus Monarcha, (Rivalem ferre nescius, nedùm Superiorem) non aliam istud Hominum genus *Pacem* meditari, nisi quæ sit *Pactio Servitutis*. Itaque cum aliter non benè succedere Pacis negotium, nisi sub Clypeo perspexisset, destitavit haud dubiè---*Caniciem galeâ premere*. Quod non falsò liceat conjectare, ex Navali apparatu; eo quidem illustri,

Cenotaphium Iacobi.

sive ad pompam, sive ad pugnam. Cuius fama, non tam Magnificentiam Regio Nomini conciliavit, quam Terrorem. Sed ne Serenis Exordijs; Exitus tranquillus non responderet, opportunè à studio Pacis lubricæ, ad gaudium Pacis æternæ citatus est: transijtque à Coronâ ad Coronam, à Prælio evocatus ad Paradisum. Huius enim ad mentionem vocis; Vocem Christi esse (etiam cum vocis ministerio ferè destitueretur) Rex expiraturus, iterum atque iterum ingeminavit. Delapsus utique me jam sentio, cum novissimis meis, ad Regis novissima, eademq; suavissima verba,

Vt esse Phœbi dulcius lumen solet

Jamiam cadentis.-----

Sæpè illi in ore, ista ad Christum Provocatio, *Veni citò Domine Iesu.* Cum hâc postremo securitatis ac solatij plenâ Professione, *In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum;* spiritum, animamque simul exhalavit. Et nunc tandem ----- *Κατα Παύλον ----- Pius, Doctus, Pacificus;*

Cenotaphium Iacobi.

ficus, placidè longúmque obdormit, quieti
redditus, quiete dignissimus I A C O B U S.
Nec quidquam magis optabile, aut vobis,
aut mihi potero comprecari; quàm ut ve-
stigijs Ipsius foelicitè insistamus uni-
versi.

Sic Nos vivere, sic iuvat perire.

ILICET.



E 3
